

Referat - NVF53 udvalgmøde

Mødested: Quality hotell Hunderfossen
Mødetid: Mandag den 21. maj 2007 kl. 14.00 - 17.00
Referat: Den 11. juni 2007 / Charlotte von Scholten
Deltagere:

DK:

Led, Jens Chr.
Mortensen, Knud Grøndahl
Rasmussen, Peter Schøller
Jørgensen, Harald F.
Gundstrup, Dorrit J.
Hedelund, Per
von Scholten, Charlotte

HUR
Hansen & Henneberg A/S
Frederiksberg Kommune
Trafik og Veje, Århus Kommune
Vejdirektoratet
Dansk Trafik Teknik
Vejdirektoratet

FI:

Nygård, Magnus
Rönneikkö, Petri

Vägförvaltningen
Vägförvaltningen

IS:

Snæbjörnsson, Jonas

Vegagerðin

NO:

Stormo, Hanne Anette
Mahle, Anette Heiberg
Ødegaard, Hans Petter
Myhre, Even
Innset, Tore
Røkke, Christian
Hovda, Rune
Karlsen, Trond
Heggeland, Terje F.
Wahl, Ragnhild
Giæver, Terje

Statens vegvesen, Region sør
Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Swarco, Nordic
Statens vegvesen, Vegdirektoratet
ViaNova Plan og Trafikk
Statens vegvesen, region midt
Scanmatic
Statens vegvesen
Trafsys
SINTEF
SINTEF

SE:

Lindeberg, Arne
Planath, Susanne
Peterson, Johan
Roberg, Clas
Andersson, Bengt
Cewers, Michael

Vägverket, Stei
Sweco VBB
Inmind Scandinavia
Vägverket
Combitech AB
Swarco

AGENDA

1. Velkommen ved formanden
2. Godkendelse af referat fra mødet den. 18/9 2006 i København
3. Handlingsplan, status
4. Hjemmesiden, status
5. Via Nordica 2008, Udvalg 53 session
6. Pause
7. Via Nordica 2008, Udvalg 53, udstilling
8. Ordbog
9. Tema F: Har vi yderligere synspunkter?
10. Næste udvalgs møde i Stockholm d. 20/9 og 21/9 2007.
11. Kommende møder (varighed mm.)
12. Eventuelt
13. Afslutning

---

1. **Velkommen**

Per Hedelund bød velkommen og foreslog en præsentationsrunde.
Per gennemgik mødets dagsorden.

2. **Godkendelse af referat fra mødet den. 18/9 2006 i København**

Ingen kommentarer

3. **Handlingsplan, status**

Charlotte løb hurtigt igennem de aktiviteter, der er skrevet ind i handlingsplanen for 2007-08. Punkterne er dem vi blev enige om på sidste nordiske udvalgs møde. Et samlet overblik ses på vedlagte Power point.

De vigtigste punkter som hjemmesiden nvf53.org, via Nordica og ordbogen bliver behandlet på særskilte dagsordenpunkter. De øvrige punkter handler om samarbejde på tværs (f.eks. handicap, trafikikkerhed mm), markstudier/ virksomhedsbesøg, behandling af temaer som out-sourcing af drift af trafikledelsessystemer, evaluering af systemer mm. Udvalget er i god fremdrift - kun nogle enkelte punkter er ikke berørt, men de kan fint nås inden periodens afslutning. Charlotte opfordrede til at udvalgene kikker i handlingsplanen, når de planlægger deres nationale møder og fælles arbejder - samt ikke mindst når de nordiske møder planlægges.

Per fortalte om forbundsstyrelsens vurdering af udvalgenes arbejder (ved general sekretær Per Haakon). Udvalgene blev bedømt alene ud fra handlingsplanen (afrapportering af 2006 samt planer for 2007-08). NVF53 var steget kraftigt på karakter skalaen, og ligger nu samlet set på en delt 4 plads. NVF 53 blev fremhævet for sit ekstraordinære fremskridt, blandt andet ved at der på mødet var en præsentation af udvalgets arbejde ved Per Hedelund.

4. **Hjemmesiden, status**

Per løb hjemmesiden igennem, og viste at der er stor forskel landene imellem, på hvordan oplysningerne vedligeholdes, og om der er oploadet referater mm. Per opfordrede til at alle konsekvent vedligeholder hjemmesiden med referater (fra nationale møder) og rapporter.

Per præsenterede en ny side ”nationale aktiviteter”. På siden kan man for hvert land få et overblik over temaer som har været oppe på møderne, samt finde rapporter og få overblik over igangværende projekter.

René Ring vil arrangere et møde/kursus med/for de andre nationale web-ansvarlige i København umiddelbart efter sommerferien.

Arne udtrykte sin skepsis overfor offentliggørelse af referater. Der kan i referatet være refereret synspunkter som er kontroversielle, og derfor ikke egner sig til offentliggørelse, men som er gode at have med i et referat.

Magnus bemærkede at det kan være nødvendigt at ændre formen på referatet, hvis det skal være fuldt offentligt.

Der er mulighed for at låse referaterne med en kode, som kun oplyses til medlemmerne. Derved beskæres åbenheden, men for medlemmerne er det stadig en stor fordel at alt materiale kan hentes fra nettet.

Per understregede at det er vigtigt at alle gør det samme - det er altså ikke valgfrit om man vil oploade referater mm, eller om man vil distribuere dem på anden måde.

Det er ligeledes vigtigt at vedligeholde medlemslisten.

Det er aftalt at hjemmesiden ikke udvikles mere - men blot vedligeholdes med få forbedringspunkter. Egentlig udvikling af hjemmesiderne bør ske for alle udvalg på samme tid, så de får et ensartet layout.

5. **Via Nordica 2008, Udvalg 53 session**

Per gennemgik session programmet som er udarbejdet på baggrund af de forslag der kom ind fra gruppearbejdet på sidste nordiske udvalgs møde. Der er indlagt 4 indlæg i sessionen:

Indlæg 1:

Generel om ITS strategier, problematikker angående valg af sikkerhedsniveau for forskellige vejstrækninger, cost benefit analyser, overblik over anvendelsesmuligheder som forbedrer trafiksikkerheden.

Indlæg 2:

Dynamiske hastigheds- og køtavler på motorvejene sikrer en mere ensartet og glidende trafikafvikling. Men hvor meget forøges trafiksikkerheden?

Indlæg 3:

Hvordan optimeres trafikikkerheden og fremkommeligheden ved hjælp af ITS-systemer ved større vejarbejder/trafikomlægninger?

Indlæg 4:

Bilfabrikanter og andre kommercielle virksomheder udvikler og producerer udstyr til biler der skal give en høj grad af sikkerhed for bilens fører og passagerer. I hvilket omfang skal vejmyndighederne involvere sig i disse udviklingsprojekter.

Sessionsprogrammet er vedlagt.

Der blev dannet 4 grupper som kom med forslag til indlægsholdere. I det følgende er gruppernes arbejde refereret i stikord ud fra gruppens egne notater - således at det samlet set udgør en udtømmende liste med idéer til dem der skal arbejde videre med programmet. Supplement, kommentarer og rettelser modtages meget gerne (cvsc@birch-krogboe.dk):

Indlæg 1.

Gr. 1: Island? Finland?

Gr. 2: Sverige

Gr. 3: Ivar Christiansen (Formand ITS Norway)

Gr. 4: NO. Statens Vegvesen ITS strategi, Per Lillestøl

Indlæg 2.

Gr. 1: Eksempel fra Sverige eller evt. London forsøg. Det behøver ikke nødvendigvis at omhandle motorveje, Norge? Finland?

Gr. 2: Magnus Holmström, Ivar Christiansen Vagverket, Christina Smith WSP, Lars Olav Landefors Vägverket, Michael Cevers, Alf Peterson Vägverket

Gr. 3: Projekt Södra Länken/Motorvejen Stockholm - repr. fra Vägverket Alf Petterson

Gr. 4: FI, Vägförvaltningen, dynamiske styringssystem og effekter, Magnus Nygård

Indlæg 3.

Gr. 1: Danmark!

Gr. 2: Charlotte Vithen Vejdirektoratet, Tore Innset via Nova

Gr. 3: ITS på Motor Ring 3 (DK), Charlotte Vithen

Gr. 4: DK, Vejdirektoratet, Charlotte Vithen

Indlæg 4.

Gr. 1: Sverige IVSS Torbjørn Biding, Anders Haggård, TSS Niklas Wahlberg, Finland Risto Kulmala

Gr. 2: IVSS Torbjørn Biding, Vägverket

Gr. 3: Bilindustrien - SAAB/VOLVO

Gr. 4: SE, IVSS, Vägverket, Torbjørn Biding

6. Pause

7. Via Nordica 2008, Udvalg 53, udstilling

NVF 53 har 4x3 m² placeret ret centralt for indgangen til hallen. Standen ligger i et hjørne, så den har to sider i vinkel der består af lette skillevægge, og to åbne sider..

Man kan finde alt materialet om Via Nordica sammen med andre referater og breve udsendt af forbundsstyrelsen under <NVFintra>, en lille grå knap i øverste højre hjørne på forsiden af NVFnorden.org.

Der skal tages stilling hvad vi vil vise på standen - og hvordan. Det skal ligeledes besluttes om vi vil lave standen sammen med NVF 11 (informatik).

Vi skal søge om penge til standen i de nationale afdelinger senest til efteråret (oktober/november i DK).

De samme arbejdsgrupper som tidligere blev dannet. Grupperne kom med forslag til emner og præsentationer på standen, samt diskuterede samarbejdet med udvalg 11.

Talsmanden for hver gruppe gennemgik resultatet af gruppens drøftelser, jf. de separat fremsendte notater. Talsmænd for grupperne var:

1. Johan Peterson, Inmind Scandinavia.
2. Terje F. Heggeland, Trafsys as.
3. Peter Schøller Rasmussen & Dorit Gundstrup
4. Trond Karlsen, Statens Vegvesen.

Der var bred enighed om, at vi ikke skal danne fælles stand med udvalg 11.

Vi skal være selvstændige ("stå på egen ben").

Vi henvender os til trafikanterne – vi bidrager med trafiksikkerhed.

Men det er fint, at der kan være den relation mellem standene, at udvalg 11 præsenterer teknikken, og vi de udadvendte resultater.

Gruppernes forslag er noteret i stikordsform som ovenfor.

Gruppe 1

Ønsker separat udstilling, ved siden af udvalg 11.

Tema A: "ITS - sikkerhed og fremkommelighed"

Tema B: "Sikkerhed og miljø => fremkommelighed og økonomi"

Tema C: "ITS - Helhedsløsningen"

Tema D: ITS - køb 1, få 4, betal for 2.....

Standen:

- Bemandet med kompetence...
- Kilder
- Kontaktpersoner
- Forelæsningsmateriale
- Mad/drikke
- Slik
- Design dit eget budskab på VMS

Gruppe 2

Tema: Sikkerhed og miljø

Tillem্পninger : Video, storskærm

Proces som udføres i hvert lands udvalg:

- 1a. Vejbestyrer: oversigt over aktuelle projekter indenfor temaet
- 1b. Leverandør: oversigt over aktuelle produkter / løsninger med dette tema
2. Udvælg de mest interessante løsninger / projekter
3. Endelig udvælges for tillem্পning til tema, 1-3 af de mest interessante løsninger / projekter

Gruppe 3

Tema: Et sikkert vejnet med ITS

- racerbane (blikfang?)
- VISSIM
- Effekter fra hvert land omkring sikkerhed og ITS

Gruppe 4

1. Ikke udstilling med gruppe 11
2. Ikke mange projektpræsentationer
3. NVF53's 4 mål som "headlines"
4. Blikfang:
  - Bjørvika tunnelen
  - 4 små videobidder på 90 sek.
  - Etablering af trafikoplægning set fra bilen
  - Hvordan trafikanten oplever ITS fra Bilen
5. Ordbog version 2.1? inkl. Islandsk
6. Kontakt formidling: aktuelle temaer og aktuelle kontaktpersoner
7. Præsentation af steder og ting som har været besøgt af NVF53 de 4 sidste år - for at vise at det er sjovt at være med i udvalget

8. Ordbog

Hanne præsenterede beslutningerne fra formands- og sekretær mødet den 20/7, og gav dermed et overblik over ambitionsniveauet. Det er bl.a. ønskeligt at have noget klar til Via Nordica 2008:

Opdatering / udvikling af ordbogen handler i første omgang om:

- Rette fejl, vurdere og indarbejde de kommentarer der løbende er sendt til Arvid Akre
- Inkludere Island
- Evt. etablere en simpel søgemaskine

- Opretholde en brugbar tilstand fremover (drift og vedligehold)

Islandsk ordliste er fremsendt til Arvid.

Arvid har allerede lavet nogen fejlretning.

Der foreslås følgende projektorganisering:

Koordinator

Styregruppe:

Norge: Tore Hoven

Sverige:

Danmark:

Island:

Finland:

Ekspertgruppe:

Norge: Arvid Aakre

Sverige:

Danmark:

Island:

Finland:

Ekspertgruppen har et stort arbejde foran sig, herunder mange møder. Ved udarbejdelse af version 2 afholdt gruppen 8-10 møder a 2-4 dage, udover en del e-mail udveksling. Gruppens medlemmer skal selvsagt være dygtige indenfor deres felt.

Der skal udnævnes en koordinator, og koordinatorens første opgave er at udarbejde en:

- detaljeret projektbeskrivelse
- fremdriftsplan / tidsplan (opdeling i realistiske delopgaver)
- velbeskrevet organisering med beskrivelse af arbejdsmetode
- forslag til plan for drift og vedligeholdelse

Arvid vil lave en søgemaskine til ordbogen - med hjælp fra sine universitets studerende. Den "søgbare" version af ordbogen kan være klar til præsentation på Via Nordica

Det skal vi nå til Via Nordica:

- Præsentere en godkendt projektplan og en organisation (beslutningsgrundlag for bevillingerne)
- Have finansieringen på plads (30-50.000 Euro per land per år løbende)
- Præsentere en godkendt fremdriftsplan
- Søgbare version

Hannes præsentation er vedlagt

9. Tema F: Har vi yderligere synspunkter?

Per refererede, hvad der var sket i forhold til vort udvalg, og hvordan tendenserne synes at være – mere generelt for den fremtidige organisering:

- Der er ønske om mere ”professionalisme” og koordinering.
- Noget af VD’s arbejde skal udføres gennem NVF.
- Der vil således blive flere opgaver, der kræver en større indsats. Herved forsvinder noget af det frivillige præg. En ide er et kerneudvalg.
- Samlet set kan der blive tale om ret store ændringer – fra næste samling.

Peter: Der stilles allerede nu meget større krav til indsats end tidligere.

Magnus: NVF53 vil bestå i en fremtidig struktur, idet ITS er vigtigt.

Der er udarbejdet et notat med NVF53’s kommentarer til forslaget om den nye organisering af / arbejdsmåde i NVF. Der var ikke flere synspunkter ud over dem der allerede er angivet i notatet til forbundssekretariatet.

10. Næste udvalgmøde i Stockholm d. 20/9 og 21/9 2007.

Arne præsenterede det foreløbige program for det næste fælles nordiske møde til efteråret. Mødet er flyttet til den 20-21. september. Det svenske ITS seminar afholdes 19- 20. september. ITS seminaret er åbent for alle NVF53’er.

Sted: Nordic Sea Hotel.

Tilmelding skal ske senest 8. august. Arnes præsentation udsendes til medlemmerne i forbindelse med en tidlig invitation.

Udkast til program er vedlagt (fremsendes til medlemmerne)

11. Kommende møder (varighed mm.)

Mødernes varighed blev diskuteret. Konklusionen blev, at det skal være valgfrit med mødernes varighed, idet de har forskellige karakterer.

12. Eventuelt

Arne fortalte om en forespørgsel fra hans vejdirektør om effekten af ITS. Arne beskrev nordiske erfaringer, som han bl.a. havde hentet fra noget materiale fra Per, der havde det fra Vägverket.

Denne beretning førte til refleksioner over, hvor gode (eller dårlige) vi er til at kommunikere ud, hvad vi gør og har af informationer. Per: Vi skal komme med vore informationer på en enkel og klar måde, så de bemærkes og forstås.

13. Afslutning

Per afsluttede mødet og takker samtidig for engageret deltagelse.